

11 травня

Тема: Олександр Олесь «О слово рідне! Орле скутий!...».
Емоційне висловлення патріотичних почуттів.

1. Прочитайте поезію

О слово рідне! Орле скутий!
Чужинцям кинуте на сміх!
Співочий грім батьків моїх,
Дітьми безпам'ятно забутий.

О слово рідне! Шум дерев!
Музика зір блакитнооких,
Шовковий спів степів широких,
Дніпра між ними левій рев...

О слово! Будь мечем моїм!
Ні, сонцем стань! вгорі спинися,
Осяй мій край і розлетися
Дощами судними над ним.

**2. Запишіть паспорт твору (доповніть самостійно
проаналізованими художніми засобами)**

Рік написання: 1909

Літературний рід: лірика

Вид лірики: патріотична

Жанр: ліричний вірш-медитація

Віршовий розмір: чотиристопний ямб

Вид римування: кільцеве

Провідний мотив: любов до рідної мови й заклик до її збереження

Ідея: рідне слово має стати духовною зброєю народу.

Три частини композиції виконують роль тези, антитези і синтезу.

Символи у вірші — меч (войовнича грань рідного слова), сонце (миролюбна, окрилена, творча грань рідного слова), слово (усе рідне, найдорожче), Самсон (віра в духовне визволення народу-богатиря).

Художні засоби:

Олександр Олесь у цій поезії виголосив справжній гімн українському слову, нагадуючи всім, що діти не повинні забувати мовубатьків. Поезія вибудована як монолог-звертання ліричного героя до рідного слова.

3. Самостійна робота. Тестування "Чари ночі"; «О слово рідне! Орле скутий!...»; (Виконайте письмово, запишіть повні відповіді)

1. Яка поезія стала відомим романсом?

- А «О слово рідне! Орле скутий!...»;
- Б «Блакитна панна»;
- В "Чари ночі";
- Г «Стояла я і слухала весну».

2. Який художній засіб використано в рядках:

Сміються, плачуть солов'ї
І б'ють піснями в груди...

- А епітет
- Б паралелізм
- В метафору
- Г порівняння

3. В уривку використано:

Весна іде назустріч вам,
Весна в сей час вам рада

- А інверсія
- Б анафора
- В паралелізм
- Г епіфора

4. Поезія «О слово рідне! Орле скутий!...» написана в стилі

- А імпресіонізму
- Б неореалізму
- В символізму
- Г експресіонізму

5. У поезії «О слово рідне! Орле скутий!...» згадується річка

- А Дунай
- Б Черемош
- В Дніпро
- Г Дністер

6. Справжнє прізвище, ім'я по батькові Олександра Олеся:

А Кандиба Олександр Іванович;
Б Грінченко Борис Дмитрович;
В Вороний Микола Кіндратович;
Г Олександр Петрович Довженко

7. Вид лірики поезії «Чари ночі»

А пейзажна;
Б філософська;
В патріотична;
Г інтимна

8. Провідний мотив твору Олександра Олеся «Чари ночі» -

А оптимістичний погляд на життя
Б сенс людського життя
В нестерпна туга за втраченим коханням
Г захоплення красою життя і красою кохання

9. Ідея поезії «О слово рідне! Орле скутий!..» — це

А заклик жити повнокровним життям
Б возвеличення мужніх борців за волю і процвітання України
В вірять в національне відродження країни
Г утвердження рідного слова як духовної зброї нації

10. У наведених рядках використано такий засіб поетичного синтаксису:

О слово рідне! Шум дерев!
Музико зір блакитнооких,
Шовковий спів степів широких,
Дніпра між ними левій рев...

А тавтологія
Б оксиморон
В паралелізм
Г інверсія

11. За жанром "О слово рідне!"- це

А сонет
Б романс
В вірш-реквієм
Г вірш-медитація

12. Вірш "О слово рідне!" входив до збірки:

А «З журбою радість обнялась»
Б «Будь мечем моїм!»
В «Кому повім печаль мою»
Г «Перезва»